

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce:	Významné mimoevropské národní digitální knihovny
Autor práce:	Martin Lochman
Vedoucí práce:	Mgr. Blanka Vorlíčková
Oponent práce:	Mgr. Lenka Němečková

Cílem bakalářské práce je představit a porovnat významné mimoevropské národní digitální knihovny a rámcově je porovnat se situací v Evropě.

Obsahová stránka práce

Autor si zvolil aktuální a velmi zajímavé téma orientované na současnou praxi v oblasti budování národních digitálních knihoven, což je významné zejména v souvislosti s projektem Národní digitální knihovny v ČR.

Práce je uvedena do kontextu teoretické a autorskoprávní problematiky budování digitálních knihoven a dále je členěna na dvě pomyslné části. Jádrem práce je analýza a popis nejvýznamnějších národních digitálních knihoven jednotlivých kontinentů (mimo Evropu). Na závěr autor tyto poznatky shrnuje a porovnává jednotlivé analyzované digitální knihovny mezi sebou, identifikuje jejich společné rysy a nejčastější rozdíly, popřípadě identifikuje jejich nejčastější problémy.

Autor se ve zpracovávané problematice velmi dobře orientuje, prokázal schopnost výběru nejvýznamnějších zástupců digitálních knihoven, velmi vhodně též zvolil kritéria jejich porovnání a prokázal schopnost jednotlivé digitální knihovny podle těchto kritérií analyzovat a porovnat.

V závěru práce autor ještě znovu přehledně shrnuje zjištěné poznatky a dává je do souvislostí se situací v Evropě a v ČR.

Autorovi bych pouze doporučila zvážit zařazení kapitoly 2.5 (popisu příkladu evropské digitální knihovny Gallica) na jiné místo textu než mezi teoretický úvod a autorskoprávní problematiku digitálních knihoven. Kapitola 2.6 („*Autorsko-právní ochrana digitálních knihoven*“) je pěkně zpracována, ovšem autorovi bych doporučila vysvětlit souvislost popisování situace v ČR se situací v zemích, kterým se věnuje dále v textu.

Jazyková a formální stránka práce

Po jazykové stránce je práce na výborné úrovni, bez překlepů či stylistických nedostatků. Formální úprava a členění textu je logické, navazující a postupně podává ucelený přehled o zpracovávaném tématu. Ojediněle se v práci vyskytly hovorové výrazy, kterých bych autorovi doporučila se v odborném textu vyvarovat (např. str. 8, 13 a 14: „*Co se týče...*“; str. 14: „*...kamenů úrazu...*“). Dále bych autorovi doporučila věnovat pozornost zápisu výrazu „internet“. V textu se objevují formy zápisu s velkým i malým počátečním písmenem (str. 11: „*Internet*“; častěji však: „*internet*“).

Autor ve svém textu, dle informací v úvodu, cituje názvy institucí v původním jazyce. Ovšem ne vždy toto v textu dodržuje. Např. na str. 13 uvádí „*Ministry of Culture and Communication*“, ačkoli popisuje francouzskou instituci, totéž se vyskytuje v citaci zdrojového dokumentu na závěr stejného odstavce, kde uvádí anglicko-francouzskou podobu názvu „*National Library de France*“ (oproti zápisu tohoto zdroje v seznamu použitých informačních zdrojů).

Formální připomínku bych také měla k uvádění zkratk, které autor v textu používá. Seznam nejčastěji použitých zkratk je sice na konci práce uveden, ovšem přesto je nutné použité zkratky v textu vysvětlit. Zejména zkratka „*NDK*“ (poprvé použita na str. 12), která se v textu vyskytuje velmi často, není v textu vysvětlena, dále se jedná např. o zkratky „*DLI*“ na str. 24, nebo „*DL*“ v tabulce na str. 25., resp. „*DK*“ v jejím popisu.

Práce s literaturou

Dle pestrého seznamu použité literatury, zejména aktuálních a cizojazyčných zdrojů je zřejmé, že se autor velmi dobře orientuje v širokém spektru informačních zdrojů včetně cizojazyčné literatury a dokáže bez problémů s cizojazyčnou literaturou pracovat. Velké nepřesnosti ovšem shledávám ve způsobu jejich citování v textu. Autor v textu cituje velmi pečlivě, ovšem často uvedené záhlaví a rok vydání neodpovídají údajům uvedeným v závěrečném seznamu informačních zdrojů. Jako příklad uvádím:

- str. 13: zdroj dle citace v textu: [Article One, 2011] je v seznamu zdrojů uveden pod záhlavím: Gallica Digital Library.
- str. 26: zdroj dle citace v textu: [National Library of Australia, c2000] je v seznamu zdrojů uveden pod záhlavím: *Digital Collections*.
- V některých případech došlo jen k vynechání úvodního členu, což ale čtenáři ztěžuje vyhledání záznamu. Např. str. 18: zdroj dle citace v textu: [National Digital Library of Korea, 2009] je v seznamu zdrojů uveden pod záhlavím: *The National Digital Library of Korea*.

Nekonzistentnost se občas projevuje i v datování elektronických zdrojů. Některé dokumenty autor v citaci v textu datuje dle roku citování, jiné dle roku vydání, popř. copyrightu. Opět jako příklad uvádím:

- str. 13: [Gallica Digital Library, 1997-]
- str. 26: [Afghanistan Digital Library, 2006]

oproti např.:

- str. 24: [Azora Bunko, 2012], přičemž v seznamu zdrojů je tento zdroj datován: 1997-
- str. 24: [Digital Library of India, 2012], přičemž v seznamu zdrojů je tento zdroj datován: 2002- apod.

Závěrečné hodnocení práce

Cíle práce byl po obsahové stránce splněn, zadané téma bylo přehledně a komplexně zpracováno. Výborný dojem z bakalářské práce kazí pouze nedůsledné a nekonzistentní uvádění citací v textu a některé výše uvedené formální nepřesnosti.

Témata k obhajobě

- Jakým postupem a podle jakých kritérií probíhal proces výběru jednotlivých národních digitálních knihoven pro zahrnutí do analýzy v rámci práce?

Klasifikace

S ohledem na výše uvedené hodnocení bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci „velmi dobře“ (2).

V Praze dne 15. 6. 2012

Mgr. Lenka Němečková